

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET>

23/9-1932

U d s k r i f t
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1932 den 23. September afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af den skriftlige Votering følgende Kendelse i Sagen angaaende Fredning af et Areal af den paa Herregaarden "Bjørnsholm", Matr.Nr. 1b m.fl. af Overlade og Ranum Sogn, beliggende Skaldyngge.

Den af Fredningsnævnet for Aalborg Amtsradsreds den 28. November 1931 i denne Sag afsagte Kendelse er forelagt Overfredningsnævnet i Medfør af § 16 i Lov om Naturfredning Nr. 245 af 8. Maj 1917.

Da Overfredningsnævnet maatte anse den af Fredningsnævnet for den paagældende Fredning fastsatte Erstatning for højere end rimeligt, har man forsøgt at opnaa Overenskomst med Ejeren, Gødsejer Robert Eriksen, om en ringere Erstatning. Nogen Overenskomst i saa Henseende opnaaedes imidlertid ikke, og Sagen har derfor været forelagt den i Henhold til Lov Nr. 523 af 15. December 1922 nedsatte Taksationskommission, der har fastsat den Ejeren tilkommende Erstatning til 10.000 Kr. tilligemed Renter 5 % o.a. fra den 28. November 1931 til Betaling sker.

Ved Fastsettelsen af denne Erstatning har Taksationskommissionen forudsat, at Nationalmuseet var berettiget til at lade Arealet indhegne.

Overfredningsnævnet var herefter sindet at ophæve Fredningskendelsen, idet man ansaa de økonomiske Ofre, der var forbundne med Fredningens Gennemførelse, for at være større end rimeligt, men da Nationalmuseet erklærede, at det meget maatte ønske Fredning gennemført, eventuelt af et mindre Areal end det i Fredningsnævnets Kendelse omhandlede, og da man, saafremt Fredningsnævnets Kendelse ophævedes, maatte forudse et Krav fra Ejeren for sket Forsinkelse med Hensyn til Skaldyngens Udnyttelse, indledede man paany Forhandlinger med Ejeren og de i Ejendommen berettigede.

Under disse Forhandlinger er det lykkedes at tilvejebringe en Overenskomst med Ejeren og Ejendommens Berettigede, hvorefter Fredningen kun omfatter et Areal af Skaldyngen i dennes sydvestlige Ende, udgørende en trapezagtig Firkant med en Afstand af 26 m mellem de parallelle Linier, der udgør henholdsvis 25 m mod sydvest og 35 m mod nordøst, og hvis samlede Areal er 754 m², samt

hvorefter der for Fredning af dette Areal i det i Kendelsen anførte Omfang tillægges et Erstatningsbeløb af 5.000 Kr. tilligemed Renter 5% p.a. fra den 28. November 1931, af hvilket Erstatningsbeløb 2.000 Kr. tilligemed Renter som anført af det fulde Beløb vil være at udbetale Ejeren, Godsejer Robert Eriksen 1.000 Kr. vil være at udbetale Enkefru Adele Marie Kathrine Eriksen, født Tradsborg, som hensiddende i uskiftet Bo efter Rentier Jens Eriksen, 1.000 Kr. vil være at udbetale til Købmand Chr. Bech og 1.000 Kr. til Proprietær Hove Jensen, Albæk, som berettiget i Henhold til Overenskomst, lyst 7. Juli 1931, angaaende Eneretten til Udnyttelsen af Skaller m.v. fra det omhandlede Areal.

Efter det saaledes foreliggende, og da Overfredningsnævnet iøvrigt kan tiltræde de i Fredningsnævnets Kendelse anførte Betragtninger, vil denne være at stadfæste med de Ændringer, som maatte være en Følge af den forannævnte for Overfredningsnævnet afsluttede Overenskomst.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Fredningsnævnet for Aalborg Amtsradsreds den 28. November 1931 afsagte Kendelse angaaende Fredning af et Areal af en paa Herregaarden "Bjørnsholm"s Jorder beliggende Skaldyngestadfæstes, dog at det Areal af Skaldyngen, der belægges med Fredningsservitut, begrænses til en i Skaldyngens sydvestlige Del beliggende trapezagtig Firkant, paa hvilken Afstanden mellem de parallelle Linier udgør 26 m, Udstrækningen af Grænsen mod sydvest 25 m og af Græsen mod nordvest 35 m, og hvis samlede areal er 754 m², samt at der i Erstatning for Fredningen tillægges Ejeren og de i Ejendommen berettigede et Beløb af 5.000 Kr. tilligemed Renter 5% p.a. fra den 28. November 1931 til Betaling sker, at fordele med 2.000 Kr. tilligemed Renter af 5.000 Kr. til Godsejer Robert Eriksen, 1.000 Kr. til Fru Adele Marie Kathrine Eriksen, 1.000 Kr. til Købmand Christian Bech og 1.000 Kr. til Proprietær Hove Jensen, og at udrede med 2/3 af Statskassen og 1/3 af Aalborg Amtsrpartitionsfond jfr. Naturfredningslovens § 13, 2. Stk.

FREDNINGSNÆVNET>

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Aalborg Amtsrådskreds.

Aar 1931 den 28. November afsagdes i Fredningssag Nr. 15:
Begæring fra Nationalmuseets 1. Afdeling om Fredlysning af et Stykke
af den i Forsommeren 1931 paatrufne Skaldyngge fra den ældre Sten-
alder ved Herregaarden Bjørnsholm, saalydende

K e n d e l s e :

I Anledning af en af Nationalmuseets 1. Afdeling den 3. Ok-
tober d.A. dateret Begæring til Nævnet om Fredning af et Stykke af
den i Forsommeren 1931 forefundne Skaldyngge fra den ældre Stenalder
ved Herregaarden "Bjørnsholm", syd for Løgstør, har Nævnet efter Ind-
kaldelse af alle i det paagældende Areal berettigede afholdt Møde paa
dette, der udgør en Del af Hovedgaarden "Bjørnsholm" Matr. Nr. 1b af
Overlade Sogn, 2b af Ranum Sogn, 1a af Overlade Sogn og 2a af Ranum
Sogn, tilhørende Godsejer Robert Eriksen.

Under Mødet paaviste Nationalmuseets Repræsentant den paa-
gældende Skaldyngge, der er beliggende ca. 700 Meter nordøst fra
Bjørnsholm Hovedgaard og ca. 200 Meter øst for Landevejen Bjørnsholm-
Aale, samt den Del af Dyngen, der ønskes fredlyst, hvilken udgør en
trapetzagtig Firkant i Dyngens sydvestlige Ende med en Afstand paa
55 Meter mellem de parallelle Sider, der udgør henholdsvis 25 Meter
(mod Syd) og 35 Meter (mod Nord) tilsammen et Areal af 1650 Kvadrat-
meter.

Ejeren har gennem et af ham oprettet Konsortium paabegyndt
en Udnyttelse af Skallerne i Dyngen til ⁴oder m.v., og havde ved
Nævnets Nærvarrelse i den Anledning umiddelbart Nord for det Areal,
der ønskes fredet, udgravet et Areal ca. 900 Kvadratmeter. Umiddel-
bart nord for dette udgravede Areal strækker Dyngen sig yderligere i
en Udstrækning, der anslaaes til omkring 3600 Kvadratmeter.

Nationalmuseets Repræsentant oplyste yderligere, at Dyngen
utvivlsomt staar paa samme Alderstrin som Ertebølle Dyngen, og at den
er en af de største i Landet, idet den har en Udstrækning i Retning
Nord-Syd paa mindste 225 Meter, men dog utvivlsomt har været længere,
da Skallaget kan spores i en Udstrækning i Overfladen paa ca.

300 Meter. Han oplyste derhos, at Dyngens største Bredde ligger mellem 35 og 38 Meter, men i Retningen mod Nordøst tager af til lidt over 30 Meter, at Skallaget intet Steds har været over 1 Meters Tykkelse og varierer meget samt at Muldlaget over Skallerne varierer fra 60 til 40 cm. Han har endelig anført, at Fredlysningen ønskes ikke blot af historiske, men ogsaa af geologiske og zoologiske Hensyn, at Museet kun ønsker almindelig Fredlysning, men ingen særlig Afmærkning, og at Museet ikke pekuniært kan bidrage til Fredlysningen paa anden Maade end, at det kan foretage, hvad der er nødvendigt til Arealets Bevaring.

Ejeren, Godsejer Eriksen, har intet indvendt mod selve Fredlysningen, men har med Tiltrædelse af Formanden for det til Unyttelsen dannede Konsortium, krævet sig tillagt en Erstatning paa 12 Kr. pr. Kvadratmeter Overflade, altsaa ialt 19.800 Kr.

Til Motivering heraf er der nærmere henvist til, at de udgravede 900 Kvadratmeter med en Bruttoavance paa 15.042 Kr. 54 Øre og Omkostninger paa 3.154 Kr. har givet en Nettofortjeneste pr. Kvadratmeter paa 13 Kr. 21 Øre.

Ejeren og de i Ejendommen berettigede er enige om, at af det Beløb, der maatte komme til Udbetaling i Erstatning, skal først dækkes resterende Prioritetsrenter og Afdrag, hvorefter Restbeløbet deles i tre lige store Dele, med 1 Del til 2. og 3. Prioritetshaver, Proprietær Eriksen, Bjørnsholm (Ejerens Fader), 1 Del til 4. Prioritetshaver, Købmand Bech, Ranum, og 1 Del til Formanden for Konsortiet, Proprietær Hove Jensen, Albæk.

I Skrivelse af 2. November d.A. har Nationalmuseets 1. Afdeling gjort gældende, at det Areal, der ønskes fredet, højst kan antages at indeholde 744 Kubikmeter urene Skaller, at Urenhederne lavt beregnet kan ansættes til $\frac{1}{3}$ deraf, og at Nettofortjenesten pr. Kubikmeter rene Skaller neppe kan beløbe sig til mere end ca. 4 Kr.

I en den 5. November d.A. dateret Erklæring har Naturfredningsraadet udtalt, at det vilde være i høj Grad ønskeligt, at den paagældende Køkkenmødding fredes i saa stor Udstrækning, og har til Begrundelse heraf nærmere anført,

1) at den hører til de største og derfor snarere kan ventes at ville

- give Svar paa nyopdukkende arkæologiske Spørgsmaal,
- 2) at den ligger i en Egn, hvor man maa forvente, at visse palæozoologiske Spørgsmaal kan løses,
  - 3) at den ved sin Beliggenhed ganske nær Grænsen for det postglaciale Havs Maximums Udbredelse bidrager til at markere denne Grænse lige som den ved sin Beliggenhed tæt ved naturligt aflagrede Skallag fra samme Tid tjener til at illustrere Forskellen mellem saadanne og de af Mennesker kunstigt dannede Ophugninger.

Raadet har derhos henvist til den uvurderlige Fordel det vil have at kunne demonstrere Dyngen i Naturen for fremmede arkæologiske og geologiske interesserede Videnskabsmænd.

Idet Fredningen af det paagældende Areal herefter findes at være af væsentlig Interesse af historiske, arkæologiske og zoologiske Hensyn, finder Nævnet, at Nationalmuseets Begæring bør tages til Følge, saaledes at Arealet vil være at bevare i den Tilstand, hvori der forefindes, og det forbydes at bebygge, beplante eller pløje det, og saaledes at Nationalmuseet foretager og bekoster det til Arealets Bevaring fornødne.

I Anledning af Fredningen vil der være at tillægge Ejeren en Erstatning, som efter alt foreliggende findes at kunne bestemmes til 10.000 Kr., og som fordeles som foran nævnt overensstemmende med den mellem Ejeren og de berettigede trufne Overenskomst.

Da Sagen skønnes at have Interesse for hele Landet, medens Amtskommunen findes at være uden særlig Interesse i den, bestemmes det derhos, at Statskassen bør udrede $2/3$ af Erstatningen.

T h i b e s t e m m e s :

Et Areal af 1650 Kvadratmeter af den paa Herregaarden "Bjørnsholm" Matr. Nr. 16 m.fl. af Overlade og Ranum Sogne, forefundne Skaldyngte beliggende i dennes sydvestlige Ende og begrænset som foran nævnt, fredes, saaledes at det forbydes at bebygge, beplante eller pløje det, og saaledes at Nationalmuseet foretager og bekoster det fornødne til Arealets Bevaring.

Der tilkendes Godsejer Robert Eriksen en Erstatning af 10.000 Kr., hvoraf Statskassen udreder $2/3$ og Aalborg Amts Repartitionsfond $1/3$, og som fordeles saaledes, at der deraf først dækkes resterende Prioritetsrenter og Afdrag, hvorefter Restbeløbet for-

deles med 1/3 til Proprietær Eriksen, Bjørnsholm, 1/3 til Købmand
Bech, Ranum, og 1/3 til Proprietær Hove Jensen, Albæk.

Axel Nielsen   J. Chr. Bach

Under Hensyn til de med Fredningen forbundne store Udgifter
kan jeg ikke stemme for Fredningen.

Konrad Hansen

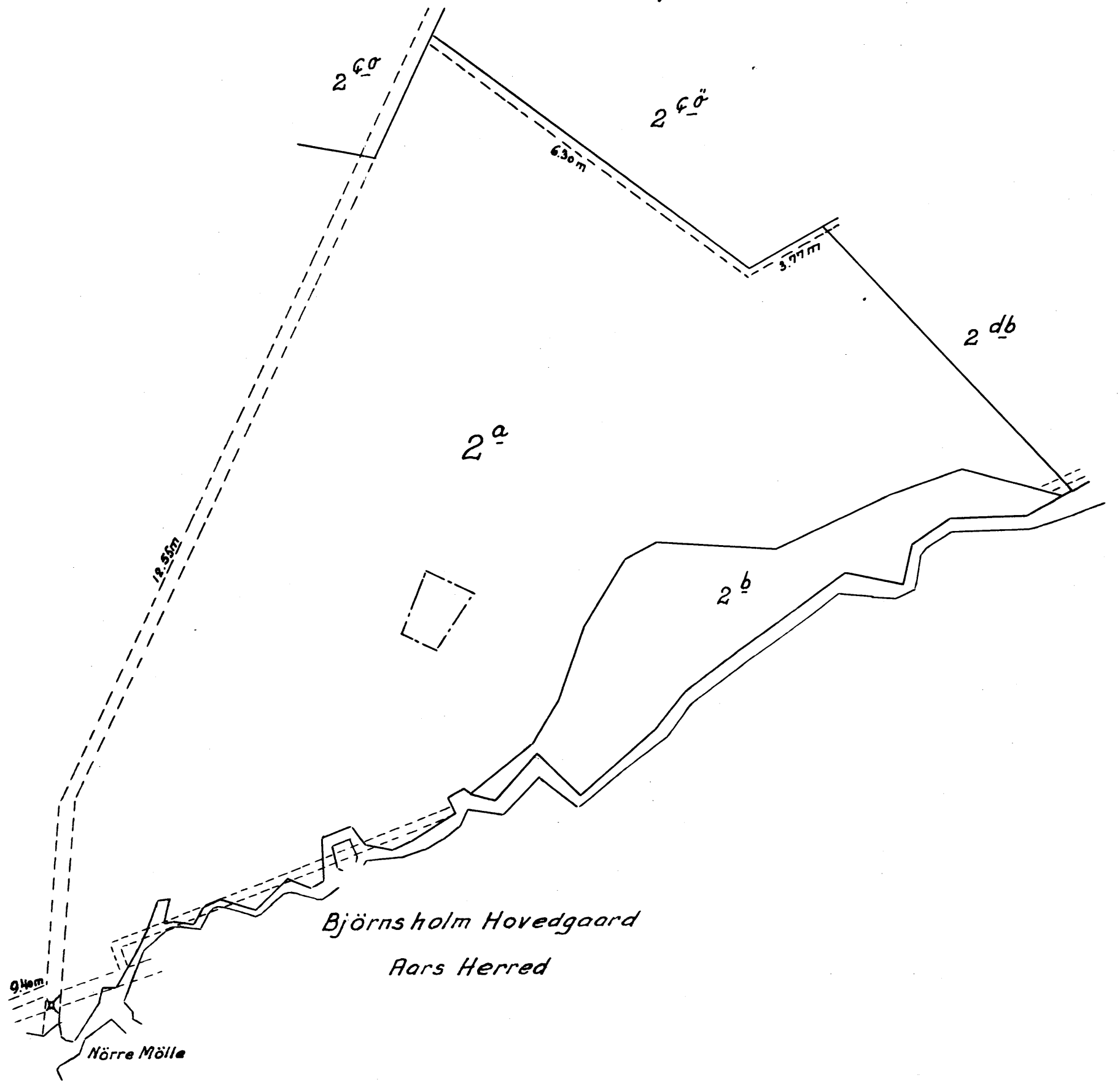
RECEIVED
MAY 10 1887
C. E. B. C. E. B.

KORT>

REG. NR. 317

Fredningsgrænser:

- sammenfaldende med Skel
- ikke sammenfaldende med Skel

Terrain af
1:84000

Bjørnsholm Hovedgaard

Sogn: Ranum

Herred: Slet

Amt: Aalborg

Udfærdiget i November 1945
Direktoratet for Matrikulsvæsenet